

काठमाडौं उपत्यका नगर विकास योजना

मित्र पत्र शहरी क्षेत्रहरूमा हुने

कृषाकलाप सम्बन्धि

(नगर विकास योजना कार्यान्वयन समिति काठमाडौंबाट

विभिन्न मितिमा भएका निर्णयहरू

गमेन समावेश गरिएको)

निर्देशिका

(मापदण्ड)

२०३३

श्री ५ को सरकार

काठमाडौं उपत्यका नगर विकास समिति

काठमाडौं

१. पुरानो शहरी क्षेत्र

यस क्षेत्रलाई भौतिक विकासको निमित्त हुने कुनै पनि निर्माण कार्यहरूलाई स्थानको प्रकृति हेरी निम्न बमोजिम चार उप-क्षेत्रहरूमा विभाजित गरिएको छ र उप-क्षेत्रहरूमा लागु हुने नियन्त्रणहरू निम्न प्रकारका छन् ।

(क) उप-क्षेत्र (क) वहाल, बहिल, मन्दिर तथा ऐतिहासिक स्थलहरू)

यस क्षेत्रमा अत्यन्त कलात्मक तथा ऐतिहासिक महत्वका भवनहरू रहेको हुनाले यस क्षेत्रको वरिपरिका सांस्कृतिक तथा ऐतिहासिक वातावरणमा प्रतिकुल असर नपर्ने भएमा निम्न बमोजिमले कार्यान्वयन समितिले स्वीकृती दिन सक्ने छ ।

(१) यस क्षेत्रमा भवनको स्लोप छाना हुनु पर्नेछ । जसको अधिकतम उचाइ १३.७ मिटर (४५' फिट) हुने छ । सबभन्दा माथिल्लो तलामा कूल रुफ एरियाको कम्तिमा २५ प्रतिशत स्लोप छाना राख्नु अनिवार्य छ ।

(२) निर्माण गरिने भवन डिजायन गर्दा र स्वीकृति दिँदा निम्न बमोजिम गर्नु पर्ने छ ।

(अ) बाहिरी गारोमा प्लाष्टर गर्न पाइने छैन तर सिमेन्ट, चून, बज्रको टिप्कार गर्न पाइने छ ।

(१)

(अ) सडक तर्फको मोहडाको फिनिशिङ्गको हकमा माथि उल्लेख भएका कुरा मिलेता पनि त्यस ठाउँको वातावरण तथा अन्य कुराहरूमा प्रतिकूल असर पर्न जाने देखिएमा कार्यान्वयन समितिले अदल बदल गर्न सक्ने छ ।

(इ) घरको उचाइले वरिपरिको वातावरणलाई प्रतिकूल असर पर्ने भएमा सडक तर्फको मोहडाको उचाई तथा लाईनलाई अरु घरको लाइनसँग मिल्ने गरी निर्माण गर्न स्वीकृती दिइने छ ।

(ई) घरबाट निस्कने फोहर मैला आदिको निकासो तथा चर्पी आदिको व्यवस्था हुनु पर्ने छ । पसल, रेष्टुरा, लज अन्य व्यापारिक सम्बन्धी पर्चाको साइज अधिकतम २.५' × ३.५' भन्दा ठूलो हुनु हुंदैन । सरकारी, गैरसरकारी, अर्ध सरकारी, संस्थान तथा अन्य व्यक्तिले आपआफ्नो कृयाकलाप सम्बन्धी पर्चा (होडिङ) राख्न अगावै समितिले तोकेको स्थानमा स्वीकृति लिएर मात्र राख्न पाइने छ ।

यस क्षेत्र भित्र सरकारी, अर्ध सरकारी वा गैर सरकारी स्तरबाट गरिने कुनै पनि कृयाकलाप (बाटो, ढल, विजुली, टेलिफोन आदिको) सुधार विस्तार वा निर्माण गर्दा कार्यान्वयन समितिको पूर्व स्वीकृति लिएर मात्र निर्माण गर्न पर्ने छ ।

(ख) मुख्य व्यापारी क्षेत्र

(अ) यस क्षेत्रमा बग्ने भवनको ग्राउण्ड कमरेज १०० प्रतिशत र उचाई तढीमा १३.७ मिटर (४५ फिट) सम्म हुन सक्ने छ ।

(२)

न्यूनतम सिलिङ्गको उचाई ३'-६" हुनु पर्ने छ ।

(आ) यस क्षेत्रमा पर्चाको साइजको हकमा अधिकतम २'-६" × ३'-६" को राख्नु पर्ने छ ।

(इ) घरबाट निस्कने फोहर, मैला चर्पी, ढल आदि को निकासको व्यवस्था हुनु पर्ने छ, यस उपक्षेत्र अन्तर्गतको उपकरणहरूमा जे लेखिएतापनि कार्यान्वयन समितिले आवश्यकता अनुसार नियन्त्रण गर्ने सक्ने छ ।

(ग) शहरी क्षेत्र

(अ) यस क्षेत्रमा बस्ने घरको ग्राउण्ड कमरेज १०० प्रतिशत र अधिकतम उचाई १३.७ मिटर (४५ फिट) सम्म हुन सक्ने छ ।

(आ) यस क्षेत्रमा बस्ने घरहरूको छाना प्लिन्थ एरियाको न्यूनतम २५ प्रतिशत स्लोप छाना हुनु पर्ने छ । यस क्षेत्रमा निर्माण गरिने भवन सिलिङ्गको न्यूनतम उचाई ७'-६" हुनु पर्ने छ ।

(इ) यस क्षेत्रमा पर्चाको अधिकतम साइज २'-६" × ५'-०" सम्म राख्न पाइने छ । पर्चा राख्नु अगावै कार्यान्वयन समितिको पूर्व स्वीकृति लिनु पर्ने छ ।

(ई) घरबाट निस्कने फोहर मैला र चर्पी आदिको निकासको व्यवस्था हुनु पर्ने छ ।

(उ) यस क्षेत्रमा वातावरण तथा अन्य कुराहरूमा प्रतिकूल अगर पर्ने जाने देखिएमा कार्यान्वयन समितिले स्वीकृति दिदा आवश्यक फेर बदल गर्ने सकिने छ ।

(घ) पुरानो शहरी क्षेत्र भन्दा बाहिरको खुल्ला क्षेत्र

पूर्व स्व० श्री ५ त्रिभुवन सरकारको सालिक देखि लैन-

नया बाटो लागू गर्ने योजनामा, दक्षिण स्त० श्री ५ त्रिभुवनको सानिक
 बाटो जाने सडकको मागवाट भोटेबहाल जाने सडकसम्म,
 पश्चिम उक्त सडकबाट भोटेबहाल हुँदै भीमसेन स्तम्भ, भीमसेन
 स्तम्भबाट आर० एन० ए० सी० पश्चिमको बाटो हुँदै न्यूरोड गेट,
 न्यूरोड गेटबाट भोसिको टोल हुँदै महाबौद्ध दक्षिण पश्चिम मोड,
 महाबौद्धबाट साझा पसल सेवा निस्कने गल्ली, साझा पसलको पूर्व
 गल्लीबाट कमलाक्षी सडक, कमलाक्षी सडकबाट ज्याँठा निस्वने
 बाटो, सो बाटोबाट पश्चिम हुँदै ठमेल, असन र ठह्ति जाने तीन
 दोबाटो हुँदै उत्तर तर्फ ठमेल अस्कल हुँदै लैनचौरको तीन दोबाटो-
 सम्मलाई पुरानो शहरी क्षेत्र भन्दा बाहिरको खुला शहरी क्षेत्रको
 सीमा तोकिएको छ । (कार्यान्वयन समितिको २०४१।२।१४ को
 निर्णय)

- (अ) यस क्षेत्रमा वन्ने घरको ग्राउण्ड कमरेज ७५ प्रतिशत-
 सम्म र उचाई ४५ फीटसम्म हुन सक्ने छ ।* तर ४ आना
 भन्दा कम वा ४ आनासम्ममात्र जग्गा हुनेका लागि 'वि'
 जोन सरह ग्राउण्ड कमरेज दिने ।
- (आ) यस क्षेत्रमा निर्माण गरिने भवनको सिलिङ्ग न्यूनतम उचाई
 ७'-६" हुनु पर्नेछ ।
- (इ) घरबाट निस्कने फोहर मैला, चर्पी आदिको निकास सम्बन्धी
 व्यवस्था हुनु पर्नेछ ।
- (ई) यस क्षेत्रमा पर्चा राख्नु अगावै कार्यान्वयन समितिको स्वीकृती
 लिनु पर्नेछ ।

* कार्यान्वयन समिति काठमाडौंको मिति २०४१।८।२ को निर्णयानुसार थप ।

२. आवासाय क्षेत्र

यस क्षेत्रमा निर्माण हुने भवनहरूको क्षेत्रफल आनाई तथा व्युत्पन्न मिति मिति अनुसार प्रकाशको हुनु पर्नेछ ।

सि. नं	जग्गाको क्षेत्रफल	अधिकतम घाउण्ड कमरेज	अधिकतम आनाई	व्युत्पन्न मिति मिति आनाई	रहित
१.	१.५ रोपनी मन्दा बढी	३० प्रतिशत	४०'	७'-६"	
२.	१ रोपनी मन्दा बढी १.५ रोपनीसम्म	४० "	४०'	७'-६"	
३.	०.७५ रोपनी (१२ आना) मन्दा बढी १ रोपनीसम्म	५० "	४०'	७'-६"	
४.	०.५० रोपनी (८ आना) मन्दा बढी ०.७५ रोपनी (१२ आना)सम्म	६० "	४०'	७'-६"	
५.	०.२५ रोपनी (४ आना) मन्दा बढी ०.५० रोपनी (८ आना) सम्म	७० "	३०'	७'-६"	
६.	२ आनामन्दा बढी ४ आनासम्म	८० "	३०'	७'-६"	
७.	२ आना वा सो मन्दा कम	९० "	३०'	७'-६"	

* कार्यान्वयन समितिको मिति २०४५।०।२ को बैठकबाट प्रष्ट गरिएको ।

- (अ) पंक्तिबद्ध घरहरू भएको ठाउँमा अधिकतम ग्राउण्ड कभरेज ६० प्रतिशतसम्ममा भवन निर्माण गर्न सकिनेछ। तर सोबनाउने साईजको दायाँ बायाँ पंक्तिबद्ध रूपले पहिले देखिने घरहरू निर्माण भैसकेको हुनु पर्ने छ।
- (आ) नयाँ निर्माण हुने घरको वरिपरि कमितीमा २ वटा रुख लगाउनु पर्ने छ।
रुख नलगाएमा कार्यान्वयन समितिद्वारा जरुरी कारवाही गरिनेछ।
- (इ) यस क्षेत्रमा निर्माण गरिने भवनको सिलिङ्गको न्यूनतम उचाई ७'-६" हुनु पर्ने छ।
- (ई) यस क्षेत्रमा निर्माण गरिने पखालको अधिकतम उचाई ६' हुनु पर्ने छ।
- (उ) यस क्षेत्रमा निर्माण गरिने होटल, सिनेमा, कार्यालय आदि भवनहरूको सम्बन्धमा निम्न बमोजिम हुनु पर्ने छ।

गि. नं	विवरण	अधिकतम ग्राउण्डकभरेज	अधिकतम उचाई	कैफियत
१.	होटल	३० प्रतिशत	३५ मिटर (८२ फिट)	
२.	सिनेमा र अडिटोरियम	५० प्रतिशत	समितिले ठहर गरे बमोजिम	
३.	कार्यालय आदि	५० प्रतिशत	ग्राउण्डमा उल्लेख भएकोमा र दरबार एरियामा ३०० फिट सम्मको दूरी बाहेक	

* कार्यान्वयन समिति काठमाडौंको मिति ०४४।२।१४ को बैठकबाट निर्णय भएको

यस क्षेत्रमा निम्न कुराहरूको व्यवस्था हुनु अनिवार्य छ ।

होटल, निवास गृह, घर, कार्यालय तथा यस्तै अन्य भवनहरूमा निम्न कुराहरूको व्यवस्था हुनु अनिवार्य छ ।

(क) आवश्यक मोटर पार्किङ्ग स्थल ।

(ख) आधुनिक धौचालयको व्यवस्था ।

(ग) फोहर मैला निकासको व्यवस्था ।

(घ) उद्यान व्यवस्था ।

(ङ) अग्नी सुरक्षाको व्यवस्था र यस्तै अन्य आवश्यक व्यवस्था ।

३. आवासीय क्षेत्र (ई) (सी. जोन)

यस क्षेत्रमा समितिबाट निर्धारित गरिएका तथा आवासीय घरहरू निर्माण गरिने छ । काठमाडौँ उपत्यकाको शहरी क्षेत्रमा आवासको समस्या जटिल हुँदै गएको हुना विभिन्न सेवाहरू उपलब्ध गराई समितिबाट निर्धारित गरिएका योजनाबद्ध तरिकाबाट आवासीय घरहरू निर्माण गरिनेछ ।

४. शहरी नविकरण क्षेत्र

यस क्षेत्रमा समितिबाट विभिन्न सेवाहरू उपलब्ध गराई हाल मएका घर यसलहरूको नविकरण गरिने छ । नयाँ निर्माण हुने घर स्वीकृति दिने सम्बन्धमा पुरानो शहरी क्षेत्र भन्दा बाहिरको खुला क्षेत्र, सरह गर्ने ।

५. संस्थागत क्षेत्र

यस क्षेत्रमा (क) सरकारी तथा अर्ध सरकारी कार्यालय (ख) स्वास्थ्य सेवा केन्द्र (ग) शैक्षिक क्षेत्र (घ) प्रहरी क्षेत्र (ङ) सैनिक क्षेत्र पर्दछन् ।

४ निकासी तथा अर्धसरकारी कार्यालय

निकासी वा अर्ध सरकारी कार्यालयहरू निर्माण वा सुधार गर्नका लागि सम्बन्धित कार्यालयहरूले समितिबाट स्वीकृति लिई मात्र निर्माण वा सुधार गर्न सकिनेछ ।

५ स्वास्थ्य सेवा केन्द्र

स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धि भवनहरू (अस्पताल, हेल्थ पोष्ट, मिडिकल क्वार्टर आदि) निर्माण वा सुधार गर्नु परेमा समितिबाट स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

६ शैक्षिक क्षेत्र

शैक्षिक शिक्षण संस्था सम्बन्धी भवनहरू निर्माण वा सुधार गर्नु परेमा समितिबाट स्वीकृति लिई निर्माण वा सुधार गर्न सकिने छ ।

७ ग्रामी क्षेत्र

ग्रामी सम्बन्धी भवन निर्माण वा सुधार गर्नु परेमा समितिबाट स्वीकृति लिई निर्माण सुधार गर्न सकिनेछ ।

८ शान्तिक क्षेत्र

राष्ट्रिय नेवाली शान्तिक सम्बन्धी भवन निर्माण गर्नु परेमा समितिबाट सम्बन्धित कार्यालय बीच सामान्यस्य राखी निर्माणको लागि चाहिने साइट निर्धारण गर्न सकिनेछ ।

तर यस दफा ५ अन्तर्गत निर्माण गरिने भवन आदिको सम्बन्धमा अधिकतम फ्लोर एरिया रेसीयां एकै हुनु पर्ने र भवनको उचाईको हदमा १२.३० मिटर (६० फिट) सम्म हुन सक्नेछ ।

९ संरक्षण क्षेत्रहरू

अ- क्षेत्रमा (क) विशेष संरक्षण क्षेत्र (ख) वन संरक्षण क्षेत्र (ग) सम्पन्न खुला क्षेत्र (घ) संरक्षित प्राकृतिक उद्यान क्षेत्र (ङ) प्राकृतिक वन तथा धार्मिक स्थल (च) सांस्कृतिक तथा पुरातात्विक स्थल पर्दछन् ।

(८)

(क) विशेष संरक्षण क्षेत्र

यो क्षेत्र पर्यटन आकर्षण हुने पुरातात्विक तथा ऐतिहासिक क्षेत्र भएको हुँदा यहाँ निर्माण हुने कुनै पनि भवन आदिबाट यस क्षेत्रको वातावरणमा प्रतिकूल असर पर्न दिनबाट रोक्न यस क्षेत्रमा निर्माण गर्ने भवन आदिको निर्माण समिति को स्वीकृती लिई मात्र गर्न सकिनेछ ।

(ख) वन संरक्षण क्षेत्र

काठमाडौं उपत्यका भित्र पर्ने सबै वन क्षेत्रहरूलाई संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गर्न र यस उपत्यकामा पर्ने सबै नदी नालामा किनारामा रहेका रूखहरू मासिन नदिने ।

(ग) संरक्षित खुला क्षेत्र

यस क्षेत्रमा खुला मैदान, पोखरी, ढुंगेधारा, पाटी पौवा तथा अन्य खुला ठाउँहरू पर्ने हुँदा यस क्षेत्रको संरक्षण र सम्बर्द्धन गरिनेछ ।

(घ) संरक्षित प्राकृतिक उद्यान क्षेत्र

हाल निर्माण भईरहेको चक्रपथको दायाँ बायाँ प्राकृतिक उद्यान हरू भू-उपयोग नक्सा मा दशौँ ई बमोजिम कायम गरिनेछ ।

(ङ) प्राकृतिक पार्क तथा धार्मिक स्थल

यस क्षेत्रमा धार्मिक चाड पर्व सम्बन्धी कृपाकलाप एवं मनोरञ्जन आदि हुने हुँदा यस क्षेत्रलाई संरक्षण र सम्बर्द्धन गरिनेछ ।

(च) सांस्कृतिक तथा पुरातात्विक महत्वका स्थल

यो क्षेत्र सांस्कृतिक, पुरातात्विक तथा ऐतिहासिक महत्वको क्षेत्र भएको हुँदा यस क्षेत्रमा समितिको स्वीकृति बेगर कुनै निर्माण कार्य गर्न नदिने ।

(६)

७. औद्योगिक क्षेत्र

जनजीवनमा प्रतिकुल असर नपर्ने गरि लघु, साना तथा मझौला उद्योगहरू निर्माण गर्न कार्यान्वयन समितिबाट स्वीकृति लिनु पर्नेछ । हाल कायमी लघु उद्योगहरूबाट जनजीवनमा कुनै प्रतिकुल असर पर्ने भएमा त्यस्तो उद्योगहरू बन्द गर्नु कार्यान्वयन समितिले निर्देशन दिन. वनेछ ।

८. सवारी विसौनी क्षेत्र

यस क्षेत्रमा बस स्टप कार पार्किङ्ग आदि स्थल पदंछन् । यस क्षेत्र अन्तर्गत पर्ने हाल कायम रहेका बस स्टप यथावत रहनेछन् । भविष्य मा बस स्टप कार पार्किङ्ग तथा बस टर्मिनल भवन बनाउंदा हाल भू-उपयोग नभएसामा दर्शाइए अनुसार क्षेत्रमा मात्र समितिबाट स्वीकृति लिई निर्माण गर्ने सकिनेछ ।

९. सवारी विश्राम क्षेत्र

यस क्षेत्रमा बर्कशप, ट्रक पार्किङ्ग स्थल पदंछन् । हाल कायम रहेका ट्रक पार्किङ्ग स्थल, बर्कशप आदिको सुधार तथा नयाँ निर्माण गर्नु पदा सम्बन्धीत संस्था वा व्यक्तिले समितिबाट स्वीकृति लिई मात्र सुधार वा नयाँ निर्माण गर्ने पाउने छ ।

१०. विमानस्थल क्षेत्र

विमानस्थल क्षेत्र भू-उपयोग नभएसामा देखाइए अनुसार त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थललाई कायम गरिएको छ । सो क्षेत्र बाहेक अन्यत्र सम्बन्धित तिकायबाट कुनै पनि किसिमको बिस्तार वा नयाँ निर्माण गर्नु परेमा समितिबाट स्वीकृति लिई मात्र बिस्तार वा निर्माण गर्नुपर्नेछ ।

११ गाउँ तथा कृषि क्षेत्र

यस क्षेत्रमा गाउँ तथा कृषि क्षेत्रहरू पर्ने हुँदा कृषि क्षेत्रमा आवा-
सोय घर निर्माण गर्न दिइने छैन ।

१२. विविध

- (१) नगर योजना लागु भएको क्षेत्र भित्र निर्माण कार्य र (सुधार वा नयाँ निर्माण) गर्नको लागि समितिको लिखित स्वीकृति लिन अनिवार्य हुनेछ ।
- (२) कुनै व्यक्ति वा संस्थाले प्रस्तावित विकास कार्यको लागि समितिबाट के कस्तो नियन्त्रण, निर्देशन इत्यादी हुन सक्ने छ सो को जानकारी लिनु पर्ने ।
- (३) हाल भएको घर बाटो, ढल इत्यादि देखाइएको साइट प्लान सहित यस्ता नक्सामा प्रस्तावित घर रहने जग्गा र मूल बाटोसँग कस्तो सम्बन्ध रहने छ सो समेत देखाउनु पर्ने छ । उदाहरणको निमित्त बाटोको लाइन, चौडाई, दायाँ बायाँ रुख रोप्ने हो भने यस्तो रुखहरू साथै ढल नाली इत्यादी मए सो समेत देखिनु पर्ने छ ।
- (४) प्रस्तावित घरको इलेभेशन तथा सेक्सन आदि खुलाइएको नक्सा दरखास्त पत्र साथ गर्नु पर्नेछ ।
- (५) निर्माण स्थलमा स्वीकृत साइट प्लान सहितको नक्सा अनिवार्य रूपले रहनु पर्दछ ।
- (६) स्केल :-
 - (क) मोहडा, प्लान र सेक्सन १:५०० वा १:५० (१'-८", १'-४")
 - (ख) साइट प्लान १ रोपनीसम्म १:१०० (१'-८")

(११)

१ देखि ३ रोपनीसम्म १:२०० [१"-१६'] यस भन्दा
बढी १:४०० [१"-३२'] ।

- (७) दरखास्त पत्र ४ प्रति र नक्सा सेट ५ साथमा हुनु पर्छ ।
- (८) आफ्नो घर जग्गाको निस्साको २ पान प्रमाणित प्रतिलिपीहरू साथमा हुनु पर्ने छ ।
- (९) आवागमनमा असर पार्ने गरी निर्माण सामग्री सडकको छेउमा राख्न पाइने छैन ।

१३. सडक

काठमाडौं उपत्यका भित्र पर्ने निम्न अनुसार सडकहरूमा निम्न
अमोजिम गर्ने ।

१३.१ चक्रपथ

यस सडकमा केन्द्र रेखा देखि दुवै तर्फ ३१ मिटरसम्म
स्थायी वा अस्थायी निर्माण कार्य गर्न नपाइने ।

तर चक्रपथमा पर्ने निम्न स्थानहरूलाई हाल घरहरू
निर्माण भैसकेको क्षेत्र (Built up area) कायम गर्ने र सो
क्षेत्रमा भए घरहरू निर्माण गर्न नदिने ।

१३.१ (१) महाराजगंज क्रसिङ्ग केन्द्र रेखाबाट पूर्व १३४ मिटर र
पश्चिम १०९ मिटर तथा उक्त सीमा भित्रको राइट अफ वे
केन्द्र रेखादेखि दुवै तर्फ १५ मिटर कायम गर्ने ।

१३.१ (२) कालिमाटी क्रसिङ्ग केन्द्रबाट उत्तर ५३ मिटर चक्रपथको
पश्चिम तर्फ तथा उक्त सीमा भित्रको राइट अफ वे केन्द्र
रेखादेखि १५ र २५ मिटर गरी ४० मिटर कायम गर्ने ।

१३.१ (३) कोटेश्वर क्रसिङ्ग केन्द्रबाट पश्चिम ३०३ मिटर र उक्त सीमा
भित्र केन्द्र रेखादेखि १५ मिटरसम्म निर्माण कार्य गर्न नदिने ।

(१२)

१३.१ (३) मिनामोक कनिङ्गा केन्द्रबाट उत्तर, पूर्वतर्फ ३५ मिटर र
पश्चिम तर्फ ३४ मिटर र त्रिसिङ्गाको दक्षिण, २०५ मिटरमा
केन्द्र रेखाबाट १२ मिटरसम्म निर्माण कार्य गर्न नदिने।

१३.१ (६) गीशाला चात्रेल क्षेत्रमा उत्तर दक्षिण गरी चक्रपथको पूर्व
तर्फ १.३ कि. मि. र पश्चिम तर्फ १.३ कि. मि. मा केन्द्र
रेखादेखि १० मिटरसम्म निर्माण कार्य गर्न नदिने।

१३.२ राजमार्ग

[केन्द्र रेखादेखि दुवै तर्फ २५ मिटरसम्म स्थायी खालका
निर्माण कार्य गर्न नदिने]

१३.२ (१) माईतीघरको चार दोबाटोदेखि चक्रपथसंगको क्रिसिङ्गासम्म।

१३.३ आर्टेरियल

[केन्द्र रेखादेखि दुवै तर्फ ११ मिटरसम्म स्थायी खालका
निर्माण कार्य गर्न नदिने।]

१३.३ (१) कलंकी स्थान चार दोबाटो - कालिमाटी - विष्णुमतिको
पुल - त्रिपुरेश्वर - बागमतिको पुल (थापाथली कुपण्डोल-
पुलचोक - जावलाखेल - लगनखेल - सातदोबाटो चक्रपथ-
संगको क्रिसिङ्गासम्म ललितपुर नगर पञ्चायतको सिमाना
सम्म।

१३.३ (२) त्रिपुरेश्वर स्थित श्री ५ त्रिभुवन स्मारक नागथान - महा-
कालस्थान - रत्नपार्कबाट असन जाने चार दोबाटो -
राष्ट्रिय नाचघर - कान्तिपथ - सितल निवास - चक्रपथ
क्रिसिङ्गा - बाँसधारीसम्म।

१३.३ : चन्द्रोदयको नजिकको तीन दोबाटो सोहसुट्टे पाटो -
बालाजु (चक्रपथ क्रसिङ्ग) सम्म ।

१३.३ (४) धापाधली (बागमति पुल) - सिंहदरवार - पुतली सडक
- कमलादी गणेश जाने तीन दोबाटो - हात्तीसार - जय
नेपाल चित्रघरको उत्तर पूर्वको तीन दोबाटो - नारायण
स्थान - दरवारमार्गको तीन दोबाटो - कान्तिपथ केशर-
महलको चौबाटोसम्म ।

१३.३ (५) गोशाला चोक - पंतीदेवी - ज्ञानेश्वर - कमलपोखरी -
एकेडमी स्मारकसम्म ।

१३.४ कनेक्टर

[केन्द्र रेखादेखि दुवै तर्फ ७ मिटरसम्म स्थायी खालका
निर्माण कार्य गर्न नदिने ।

१३.४ (१) कालिमाटी (चार दोबाटो) - त्रिभुवन विश्व विद्यालयको
मूलढोकासम्म ।

१३.४ (२) कालिमाटी [चार दोबाटो] - ताहाचल - छाउनी - कीम-
डोल - स्वयम्भू - हलचोक जाने बाटो [चक्रपथको क्रसिङ्ग]
सम्म ।

१३.४ (३) स्वयम्भू [प्रहरी चौकी] - उत्तर तर्फ बालाजु जाने मूल
बाटोको चक्रपथसंगको क्रसिङ्गसम्म ।

१३.४ (४) स्वयम्भू [प्रहरी चौकी] विष्णुमतिको पुल [शोभा भगवती
मन्दिर नजिक] सम्म ।

१३.४ (५) ठमेल [बालाजु जाने छुट्टिने तीन दोबाटो] नयाँ बजार
चक्रपथसंगको क्रसिङ्गसम्म ।

१३.४ (६) अमेरिकी राजदूतको निवास नजिकको तीन दोबाटो -

कमलादी गणेश स्थान - सरस्वती सदन अगाडीको तीन दोवाटो सम्म ।

- ३.४ (७) अंचलाधीश कार्यालय अगाडिको चौवाटो - वागवजार - डिल्लीबजार - मतिदेवी - बानेश्वर - बागमतिको पुल सिनामंल सम्म ।
- ३.४ (८) पुतली सडकबाट भूकटि मण्डप हुंदै राष्ट्रिय सभागृहको दक्षिण पश्चिमको तीन दोवाटो सम्म ।
- ३.४ (९) कुण्डोल (कानदेउता थान) - शान्त भवनको ढोका - पुलचोक (नारायण होटल अगाडीको तीन दोवाटो) सम्म ।
- ३.४ (१०) शम्पीखेलको चौवाटोदेखि दक्षिण तर्फ हुंदै धोबीघाट - चक्राथसंगको क्रसिङ्ग सम्म ।
- ३.४ (११) डिल्लीबजार (प्रहरी पोस्टको तीन दोवाटो - चारखाल - बानेश्वर (पेट्रोल पम्प) - भगवती वहाल - माटभटेनी - बालुवाटार - प्रहरी तालिम केन्द्र (महाराजगंज) को तीन दोवाटो सम्म ।
- ३.४ (१२) भगवती वहाल (मन्दिर) - सानो गीचरन - सिफल - चावेल (चक्राथ क्रसिङ्ग) सम्म ।
- ३.४ (१३) शम्भुलको पुल - बानेश्वर ब्यारेक - बानेश्वर चौक गीशाला चौक सम्म ।
- ३.४ (१४) पाटन बालकुमारी मन्दिरदेखि चक्राथसंगको क्रसिङ्ग सम्म ।

३.५ फिडर

(केन्द्ररेखा देखि दुवै तर्फ ५५ मिटर सम्म स्थायी खालका निर्माण कार्य गर्न नदिने)

- ३.५ (१) माटभटेनी - हाडिगाउँ - विशाल नगर सम्म ।
- ३.५ (२) बानेश्वर ब्यारेक - सिंहदरवार - राष्ट्रिय अभिलेखालय सम्म ।
- ३.५ (३) धोबीघाट - सेन्टमेरिज स्कूल - पुलचोक दमकल सम्म ।

१३.५ (४) डिल्लीबजार (चौवाटो) कालिकास्थान - पुतली सडक -
(पद्मोदय नजिकको तीनदोवाटो) सम्म ।

१३.६ विशेष सडक

१३.६ (१) राजदरवार दक्षिण मूल ढोका - सरस्वती सदन - विद्युत
विभाग - भद्रकाली हुँदै सिंहदरवार मूल ढोकासम्म सडकको
दुवै तर्फ केन्द्ररेखाबाट १५ मिटर भित्र स्थायी खालका
निर्माण कार्य गर्न नदिने ।

१३.६ (२) भू उपयोग नक्शामा प्रस्तावित भित्री चक्रपथ क्षेत्रमा केन्द्र
रेखादेखि दुवै तर्फ ११ मिटर, तथा लौचौरको दोवाटो -
यू. एन. डि. पी. को भकिन-टुकुचाको पुल - राजदरवारको
उत्तर पूर्वको कुनासम्म सडकको दक्षिण सिमानाबाट २२
मिटर तथा राजदरवारको उत्तर पूर्वको कुना गंगीधारा -
टंगाल क्षेत्रमा केन्द्र रेखादेखि दुवै तर्फ ८ मिटरसम्म स्थायी
खालका निर्माण कार्य गर्न नदिने ।

१३.७ स्थानीय (शहरी) सडक

यस किसिमको सबै स्थानीय शहरी सडक जो दफा १३.१
देखि दफा १३.६ सम्ममा उल्लेख भएका छैनन्, पर्दछन् । यस
किसिममा पर्ने सडकको केन्द्र रेखादेखि दुवै तर्फ ४ मिटरसम्म
स्थायी खालका निर्माण कार्य गर्न नदिने ।

१३.८ चौवाटोहरूका झण्डा राख्ने लट्ठाहरूमा श्री ५ महाराजाधिराज
सरकारका महावाणीहरू भएको पाटी बाहेक अन्य विज्ञापन
पाटीहरू राख्न नदिने ।

१३.९ दफा १३ मा उल्लेख भएका सडक तथा अन्य सबै प्रकारको
(मोटर चल्ने बाटो) को छेउमा पखाल बनाउँदा अधिकतम ६'
हुनु पर्ने छ । ६' भन्दा उंचो पखाल (Dead wall) बनाउनु

परमा कार्यान्वयन समितिबाट पूर्व स्वीकृति लिई मात्र पर्खाल निर्माण गर्नु पर्ने छ । तर साधारणतया व्यक्तिगत पर्खाललाई ६' फिट भन्दा उच्चो पर्खाल लाउन दिइने छैन ।

३.१० त्रिभुवन विमानस्थल - सिनामंगल - बानेश्वर - बबरमहल - भद्रकाली - अंचलाधीश कार्यालय भागमा श्री ५ महाराजाधिराज सरकारका महावाणी भएका पाटी बाहेक अन्य पोष्टरहरू राख्न नदिने । तर सो क्षेत्रमा सवारी सम्बन्धी संकेत राख्दा कार्यान्वयन समितिबाट पूर्व स्वीकृति लिनु अनिवार्य छ ।

३.११ दफा १३ मा उल्लेख भएका सर्वे किसिमका सडकहरू केन्द्रेखा-बाट निर्धारित दुरी भन्दा पनि फराकिलो भएमा सो सडक सिमाना को छेउमा पनि स्थायी खालका निर्माण कार्य गर्न स्वीकृत दिइने छ ।

३.१२ कुनै सडकको हालको सिमानामा नै पंक्तिबद्ध तरिकाले एक लाइनमा १० वा सो भन्दा बढी घरहरू () भएमा कायमी घरहरूको लाइनको बीचमा लाइन मिलाई नयाँ घरलाई निर्माण गर्न स्वीकृति दिइने छ । तर नयाँ घर अन्य घरहरूको पंक्तिमा मिलाई मात्र निर्माण गर्न दिइने छ । नयाँ निर्माण हुने घरलाई लाइन भन्दा अगाडी ल्याउन पाइने छैन ।

तर माथिका उप-दफाहरूमा जस्तो मुकै गरिए तापनि समितिले आवश्यकतानुसार हेरफेर गर्न सक्ने छ ।

घाटो सम्बन्धी कार्यान्वयन समितिका निर्णयहरू:-

१. (०४३।११।११ का. स. नि. नं ७)

चक्रपथको दायाँ-बायाँ दुवै तिर ग्रिनवेल्डको किनाराबाट ५०० मीटरसम्मको जग्गामा निर्माण कार्य गर्नु पर्दा यस समितिबाट नक्सा मिकारिस भएपछि मात्र न. पं. ले नक्सा पास गर्ने व्यवस्था गर्ने ।

२. (०४३।१०।१३ का. स. नि. नं. ५)

हाल चक्रपथको तारवारदेखि दायाँबायाँ दुवैतिर १०० मी सम्म हुने निर्माण कार्यको यस समितिबाट नक्सा सिफारिस गर्ने गरी आएकोमा उक्त नक्सा सिफारिस गर्दा नियमित बाटो नभएको ठाउँमा नक्सा सिफारिस नगर्ने।

४. काठमाडौँ जिल्ला भित्र उपत्यकाको फेदीसम्म जाने निम्न बाटोहरू:-

(१) बाँसवारी - बुढानिलकण्ठ

(२) चक्रपथ - भीमढुङ्गा

(३) जोरपाटी साँखु

(४) जोरपाटी - सुन्दरीजल

(५) चक्रपथ - गोगबु - टोखालाई आर्टेरियल सडक सरह कायम गरी सो बाटोको केन्द्रबाट दायाँ-बायाँ ११ मीटर सेटव्याक कायम गर्ने।

(०४५।७।१६ को निर्णय का. स. काठ.)

५. उपत्यका भित्र पर्ने ग्रामीण क्षेत्र समेतमा रहेका गोरेटो बाटोका आसपासमा घर निर्माण गर्दा गोरेटो बाटोको दायाँ-बायाँ बाटोको केन्द्रबाट दुवै तर्फ १।२ मीटर राइट अफ वे छाड्ने तथा घर निर्माण गर्दा अर्को १ मीटर पनि पछि हटाएर मात्र घर निर्माण गर्ने।

(०४५।८।२ को निर्णय का. स. काठ.)

६. का. स. को मिति ०४४।५।१६ को निर्णय नं. ६

'राइट अफ वे' सम्बन्धमा सडकको केन्द्ररेखा यकिन गर्ने सम्बन्धमा पीच सडकलाई आधार मानी पीच सडकको केन्द्र लिई राइट अफ वे निर्धारण गर्दा पीच सडक कहिलेकाहीँ चलन चल्तीको सडकको विज्रमा नपरी दायाँ-बायाँ तर्फ पनि पर्ने जाने गरेको देखिएको र त्यसरी दायाँ-बायाँ तर्फ पर्ने गएको पीच सडकलाई आधार मानी केन्द्र विन्दु कायम गर्नु उपयुक्त नहुने र यसबाट व्यक्ति विशेषलाई पनि मर्का

काठमाडौं 'राईट अफ वे' निर्धारण गर्दा पीच सडकको केन्द्र बिन्दु-
मा रहेको नदीको चल्ने चल्तिको बाटोको केन्द्ररेखालाई केन्द्र मानी
'राईट अफ वे' निर्धारण गर्ने।

३. नदीको मापदण्ड

३.१. नदी - पशुपति विकास क्षेत्रको निम्न स्थानहरूमा पर्ने
नदीको दायाँ-बायाँ किनाराबाट ५० मीटरसम्मको क्षेत्र
मा कुनै पनि किसिमको स्थायी निर्माण कार्य गर्ने नदिने।

यस नदीका क्षेत्रहरू:- गोकर्णदेखि जोरपाटी, गुह्येश्वरी,
पुनर्गति तथा आनेश्वर क्षेत्रसम्म।

३.२. विष्णुमति नदि - यस नदीको पूर्वतर्फ विष्णुमति लिङ्ग रोड बग्ने
नदी भएको हुँदा यस नदीको दायाँ-बायाँ किनाराबाट ५०
मीटरसम्म कुनै किसिमको स्थायी निर्माण कार्य गर्ने नदिने।

यसका क्षेत्रहरू:- पञ्चली भैरवदेखि उत्तरतिर भीमसेन
सम्म, तरदेवी, टकेश्वरी, ताहाचल, स्वयम्भू, डल्लु, शोभा-भगवती
चण्डेश्वरी, गल्कीपालो, तयाँवजार सम्म।

(२०७३/२४ को निर्णय)

३.३. नदी राख्ने सम्बन्धी

३.३.१. अनुसू १ गते का. स.)

काठमाडौं जिल्लाको काठमाडौं उपत्यका भित्र पेट्रोल पम्प राख्ने
नदिमा निम्न नियम तथा निम्न नक्सा अनुसार दिने:-

१. पेट्रोल पम्प राख्दा सलान नक्सा बमोजिम हुनुपर्ने।
२. सम्भावित आगलागीसँग जुध्न फायर एक्सटिङ्ग्वीशरको प्रबन्ध
हुनुपर्ने।
३. आगार हेड ट्याङ्कामा शीचालयको अलावा आगलागीको लागि
संचित पानीको व्यवस्था हुनुपर्ने।

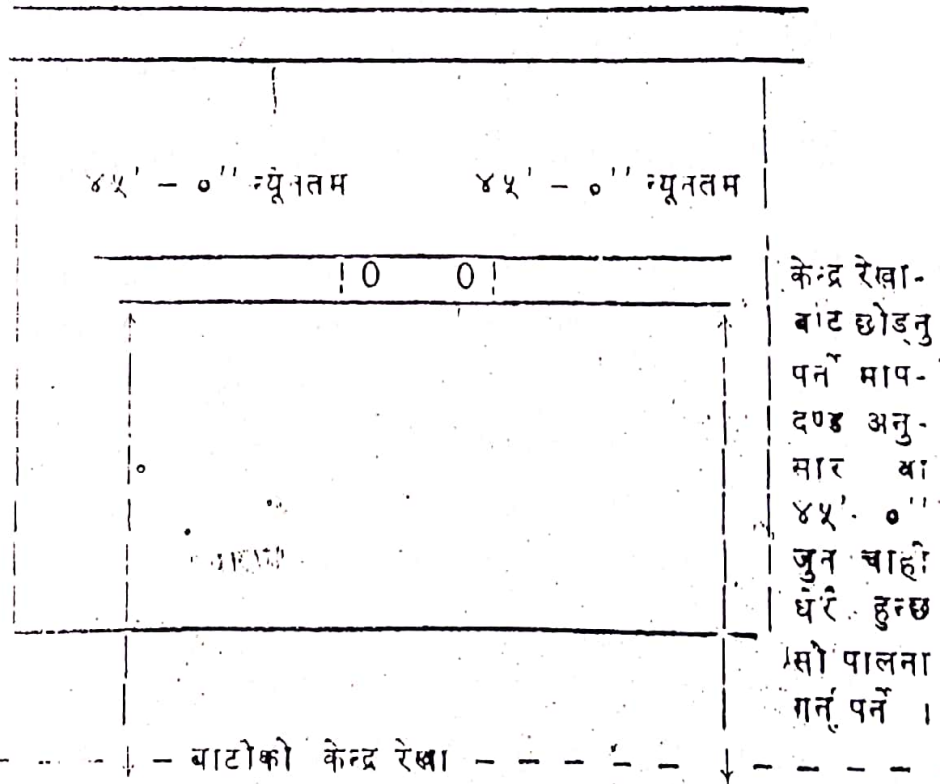
४. शौचालयको तथा सोरुमको व्यवस्था हुनुपर्ने ।

५. कम्तिमा ४ वटा गाडी पार्क हुन सक्ने व्यवस्था हुनुपर्ने ।

६. पेट्रोल तथा डिजेलको ट्याङ्कको निर्माणार्थ स्पेसीफीकेसन आयल निगमको शर्त अनुरूप हुनुपर्ने ।

सलगन पेट्रोल पम्पको लागि नक्सा:-

१००' - ०'' न्यूनतम

होडिङ बोर्ड राख्ने सम्बन्धी मापदण्ड

(का. ग. को मिति ०४११३१२५ र ०४११४११६ को निर्णय)

१. होडिङ बोर्ड निम्न क्षेत्रहरूमा राख्न निषेध गरिएको छ ।

(क) काठमाडौं, ललितपुर र भक्तपुरका दरवार हाता क्षेत्रहरू भोद, स्वयम्भू, चांगुनारायण, पशुपति क्षेत्र ।

* सांस्कृतिक सम्पदा सम्बन्धी मठ मन्दिरलाई ढाक्ने छेक्ने ठाउँ ।

ग. अति विशिष्ट व्यक्ति अथवा पाहुनाहरू हिड्ने मार्गहरू

(भी. भी. आई. पी. रूटहरू) ।

होडिङ बोर्डहरू राख्न दिने सम्बन्धमा नियमानुसार लाग्ने शुल्क तिरी नगरको उपत्यका नगर विकास समितिको स्वीकृति लिई भी. भी. आई. पी. रूटबाट १०० मी. छाडेर सार्वजनिक जग्गा, सडक तथा सरसफाई बाहेकका ठाउँमा पशुपति क्षेत्रमा पशुपति क्षेत्रको स्वीकृति लिई काठमाडौं, ललितपुर, भक्तपुर दरबार स्क्वायर र दरबार क्षेत्रबाट ५० मीटर छाडी निम्न स्थानमा होडिङ बोर्ड राख्न सकिनेछ ।

क) डिल्लीबजार (रत्न पार्क पेट्रोल पम्प) देखि सिनामङ्गल क्रसिङ्ग-नम्म ।

ख) बस पार्कहरू:- काठमाडौंको टुडीखेल बस पार्क, भक्तपुरको कुप्लेखी बस पार्क र ललितपुरको लगनखेल बस पार्क (डबली) को उत्तरी साईडमात्र ।

ग) ठमेल चावहिल बर्तीस पुतली, पुतली सडक र झोछे ।

घ. र. तथा अन्य क्षेत्रहरूमा घरको गाहारो, पखालि, कोशी तथा बान्नाहरूमा वाल पेन्टिङ, पच्ची, पोस्टर विज्ञापन आदि पूर्ण रूपले निषेध गरिएको छ ।

ङ. निषेध गरिएका क्षेत्रहरू बाहेक अन्य ठाउँमा काठमाडौं उपत्यका नगर विकास समितिको सिफारिस लिई न. प. वा जि. प. बाट स्वीकृति लिएर मात्र विज्ञापन बोर्ड आदि राख्न पाइने छ । होडिङ बोर्ड राख्दा निम्नानुसार हुनुपर्नेछ ।

च. कुनै पनि चौबाटोमा होडिङ बोर्डको संख्या बढीमा ४ वटासाई मात्र स्वीकृति दिइने छ । विज्ञापन बोर्ड राख्दा सडकमा प्रोजेक्सन भएको हुनुहुन्न ।

६. साइजको हकमा सडक र बोर्ड राख्ने स्थानको समानुपातिक दुरी अनुसार बोर्डको क्षेत्रफल मोदयूलमा हुनुपर्ने (एक मोदयूल बराबर ६ वर्गफीट वा $2' \times 3'$ हुनुपर्ने) ।
- (क) सडकको केन्द्र रेखाबाट ५०' सम्ममा १ मोदयूल ($2' \times 3'$ वा ६ वर्गफीट हुनुपर्ने)
- (ख) सडकको केन्द्र रेखाबाट ५०' देखि १००' सम्म ४ मोदयूल
- (ग) सडकको केन्द्र रेखाबाट १००' देखि १५०' सम्म ६ मोदयूल
- (घ) सडकको केन्द्र रेखाबाट १५०' देखि २००' सम्म १६ मोदयूल
- (ङ) सडकको केन्द्र रेखाबाट २००' देखि ३००' सम्म २५ मोदयूल
- (च) सडकको केन्द्र रेखाबाट ३००' देखि माथी बढीमा ३६ मोदयूल
७. बाटोको एक खण्डमा विभिन्न साइजको बोर्ड नराखी एक साइजको राख्नु पर्ने ।
८. उचाई-बोर्डको उचाईले प्राकृतिक सौन्दर्य तथा सांस्कृतिक स्थानहरूको वातावरणमा प्रतिकूल असर नपार्ने ।
९. भाषा-विज्ञापनको भाषा राष्ट्र भाषामा हुनु पर्दछ । तर विदेशी भाषामा पनि गर्न सकिने छ । राष्ट्रिय तथा स्थानीय भाषामा गरिने विज्ञापन भन्दा अन्य भाषामा गरिने विज्ञापनलाई बढी शुल्क तिर्नुपर्ने ।
- होर्डिङ बोर्ड राख्नको लागि लाग्ने शुल्क बोर्डको साइज अनुसार हुनेछ ।
१०. निर्माण सामग्री- होर्डिङ बोर्डको निर्माण सामग्री तथा बनावट (स्ट्रक्चर) अस्थायी किसिमको हुनुपर्दछ र होर्डिङ बोर्ड सजिलैसँग राख्न वा निकाल्न सकिने हुनुपर्ने ।
११. बृत्तीको व्यवस्था- होर्डिङ बोर्डमा राखिने बत्तीको प्रकाशले बटुवा र सवारी चालकहरूलाई प्रतिकूल (आँखा तिरमिराउने) असर नपार्ने किसिमको हुनु पर्दछ ।
१२. महावाणी र सार्वजनिक सूचना राख्नलाई स्विकृत भएको क्षेत्रहरूमा

(ख) साविकमा वार्दली र टप भएकोमा साविक बमोजिम वार्दली र टप राख्न दिने ।

(ग) साविकमा वार्दली र टप नभएकोमा व्यावहारिकतालाई दृष्टिगत गरी २.५' (साढे २ फुट) सम्म वार्दली र टप राख्न दिने (०४५।६।२) को निर्णय ।

२. हाइटेन्सन लाइनमुनी घर बनाउने सम्बन्धमा मिति ०३।१।२१ को जलश्रोत मन्त्रालयको पत्रानुसार लाइनमुनी २५ फीट उचाईसम्म घर बनाउन दिने । (०४५।१।१९ को निर्णय)

३. स्थानीय वासोन्दालाई असुविधा नपर्ने र ग्रामीण तथा घरेलु उद्योग विभागको स्वीकृति भएमा कुटीर उद्योगको लागि अस्थायी र स्थायी भवन निर्माण गर्ने स्वीकृति दिने । (०३१।८।२४ को निर्णय का.स.)

४. वरपर लाइनमा घरहरू भैरहेको र साविक घर भत्काई घर निर्माण गर्ने सम्बन्धमा राइट अफ वे, उचाई र ग्राउण्ड कमरेज निर्देशिका बमोजिम नभए पनि साविक जग्गा घर निर्माण गर्ने स्वीकृति दिने । (०३१।७।५ को निर्णय)

५. 'था' क्षेत्रमा पहिले नै ग्राउण्ड कमरेज बढी गरी बनाइसकेको घरहरूमा तल्ला थप गर्नुपर्दा उक्त क्षेत्रमा निर्देशिकानुसार मिल्ने ग्राउण्ड कमरेज बमोजिम बाँकी भागमा मात्र तल्ला थप्न स्वीकृति दिने (०३१।७।५ को निर्णय) ।

दरवार एरियाको मापदण्ड

म. प. नं. ८९।०२८ फो वफा ७ को निर्णय-

१. राजदरवार कम्पाउण्ड वरपर घर बनाउन वा जग्गा किन्न दिने बारे निम्न बमोजिम गर्ने ।

राजदरवारको कम्पाउण्डको ३००' फीट परिधी भित्र विदेशी-हल्ले जग्गा किन्न, घर बनाउन र घर माडामा पनि बस्न नदिने तर कुनै

राजदरवार वा बमोजिम कुनै एग्रीमेन्ट बमोजिम त्यस्तो कुनै घर जग्गा-
मा हाल दसेका रहेछन् भने त्यस्तो एग्रीमेन्टको अवधिसम्म मात्र त्यस्तो
घर जग्गामा बस्न दिने राजदरवारको कम्पाउण्डबाट ३०० फीट सम्म
नेपालीहरूले पनि मुई देखि १५ फीट मन्दा अग्लो घर बनाउन
नपाउने र राजदरवार कम्पाउण्डको १५०० फीट भित्र कसैले घर
नपाउनु पर्दा दरदरवार घरकान विभागको पूर्व स्वीकृति लिनु पर्ने ।

(क) राजदरवार कम्पाउण्डको ३००', ३००' फीट र ६००', ६००' फीट
परिधि बाहिर नयाँ घर, कार्यालय आदि श्री ५ को सरकार,
संस्थान, व्यक्तिले साविक नियमको दफा (१) अनुसार घर बना-
उन स्वीकृत पाई बनाउन थालेमा पूर्ण निर्णय भैसो घर वा
कार्यालयले लक्ष्य बमोजिम काम संचालन शुरू गर्नु मन्दा पहिले
निजले बनाउन स्वीकृति प्राप्त गरे अनुसार निर्माण भए नभएको
जाँच भै पूर्व स्वीकृतिमा प्रेषित नक्सा र विन्ती पत्रमा निजले
खुलाएको व्यहोरा अनुसार घर, कार्यालय निर्माण भएमा मात्र
संचालन गर्न दिने भई नियन्त्रणमा हुनुपर्ने ।

(ख) राजदरवार कम्पाउण्डबाट ६०० फीट परिधि भित्रको श्री ५ को
सरकार, संस्थान वा व्यक्तिगत कार्यालय भवन र घर आदिको
मुक्तीविक्री हुनु मन्दा पहिले स्वीकृति लिने व्यवस्था हुनु पर्नेछ ।

(ग) राजदरवार कम्पाउण्डको ६०० फीट सम्मको परिधि भित्रको घर
भवनलाई एक रूपबाट अर्को रूप र भौतिक परिवर्तन गर्ने स्वीकृति
लिनु पर्ने ।

(घ) यस नियममा लेखिए बमोजिम वा यस नियमको मूलभूत
मनसायलाई जानकारी आघात पर्ने काम हुन वा गर्न नदिने
प्रबन्ध हुन पर्ने ।

(ङ) राजदरवार कम्पाउण्डबाट ३०० फीटको परिधि भित्र घर बना-
उंदा प्रत्येक घरको छाना बराबरो (स्लोप) हुनुपर्नेछ ।

(च) उपदफा (ङ) बमोजिम छाना बराबरो (स्लोप) गर्दा छानाको

स्लोप प्रत्येक १' (एक फीट) मा १/२" (आधा इन्च) स्लोप हुनुपर्नेछ ।

शाही रक्षक सैनिक प्रहरीबाट प्राप्त:-

१. व्यापारीक, औद्योगिक कारखाना व्यावसायिक र कार्यालय आदि राजदरबारको उत्तर, पश्चिम, पूर्व-दक्षिण ६०० फीट सम्मको दुरी-मा र निम्न पथ तथा बाटोहरूको परिधि भित्र नयाँ निर्माण, नविकरण तथा विस्तारका कामहरू गरी घर आदि बनाईदा उक्त घर आदीमा काम गर्ने कर्मचारीहरूको निमित्त र दैनिक आवत जावत गर्ने ग्राहकहरूको सवारी साधनहरूको लागि विसोती (पार्किङ) को आवश्यक परिमाणमा व्यवस्था गर्नु पर्ने ।

(क) पथ नेपाल चित्रघरको मोडबाट कृष्ण पाउरोटी भण्डारको मोड ।
(ख) कृष्ण पाउरोटी भण्डारको मोडबाट तिनधारा पाठशाला- हुदै स्व. श्री ५ महेन्द्रको प्रतिमा ।

(ग) स्व. श्री ५ महेन्द्रको प्रतिमाबाट जमल तथा कान्तिपथ हुदै ज्याठा र ठँहिटीको मोड ।
(घ) ज्याठा र ठँहिटीको मोडबाट भगवान बहाल हुदै लैनचौर ।

२. माथि दफा १ मा उल्लेखीत क्षेत्रभित्र पर्यटन (स्वदेशी वा विदेशी) यात्रु आदिहरू वास बस्ने किनिसको कुनै होटल, लज, गेष्ट हाउस जस्ता बसोवास गराउने उद्देश्यका व्यावसायिक घर, इमारत नयाँ बनाउन तथा नविकरण गरी निर्माण गर्न नपाउने ।

३. माथि दफा १ र २ मा जुनसुकै कुरा लेखिएता पनि साधारण बसोवासको लागि बनाइने घर तथा हाल राजदरबारबाट इजाजत प्राप्त गरी चालु गराइएको होटल, गेष्ट हाउस, लज आदिलाई कुनै बन्देज हुने छैन ।

दरबार एरीया

१. राजदरबार क्षेत्रमा निम्नानुसार कार्य गर्ने निम्न बसोजिम स्वीकृति लिनु पर्ने व्यवस्था गरियो ।

(ब) रामशाह पथ रानी तमा सडक कमलपोखरी १-६ मम्म रानी
रामशाह पथ १-६ मम्म पिलर राखी सिमेन्ट वा फ्यामको
जानी राखी पाइने। ६'-०" मन्दा बढी बनाउन नपाइने।

(ग) रामशाह पथमा कम्पाउण्डवाल, गेट आदि बनाउनु पर्दा राज-
परवारको स्वीकृति लिई नक्सा पास गरेर मात्र बनाउन पाइने
(का. उ. न. बि. यो. का. स. का. को मिति ०४४।१।८ को निर्णय)

२. माथिको ११ मीटर राइट अफ धेरै छाड्ने भएका हाल विस्तारित
निम्न सडकका पेट्टीको सिमानाबाट ६ फीट (३ पानी जग्गा)
छाडी निर्माण कार्य गर्न पाइने।

(क) तिनधारा पाठशाला देखि पूर्व जय नेपाल चित्रघर देखि हात्तीसार
कमलपोखरी जाने दोचाटो हुँदै रामशाह पथ जाने बाटोमा
जोडिने सडक।

(ख) त्रिचन्द्र क्याम्पस देखि पूर्व, जय नेपाल चित्रघर देखि हात्तीसार
कमलपोखरी जाने दोचाटो हुँदै रामशाह पथ जाने बाटोमा जोडिने
सडक।

(ग) जय नेपाल चित्रघर देखि हात्तीसार कमलपोखरी जाने दोचाटो हुँदै
रामशाह पथ सम्म जाने बाटोको तिनधारा पाठशाला देखि पूर्व
जाने सडक र त्रिचन्द्र क्याम्पस देखि पूर्व जाने बाटोको काटेको बीच
भाग अर्थात् प्रज्ञा भवनको पूर्व, उत्तर र दक्षिण सडक।

(का. उ. न. बि. यो. का. स. का. को. मिति ०४६।२।५ को निर्णय)

(२७)

कुलेश्वर आवास आयोजनाको निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड

१. भूतल ओगट्ने सक्ने जग्गा (Ground coverage) साविकमा ६० प्रतिशत भए तापनि ६० प्रतिशत कायम गर्ने।
२. ४ आनाको जग्गामा चार तल्ला र मन्दाङ खण्ड मात्रको पाथी तल्लाको लागि अधिकतम उचाई ४१' कायम गर्ने।
३. सेट ब्याकको हकमा सडकको किनारबाट कम्तिमा २ मीटर छोड्नु पर्ने, जग्गाको चौडाई तर्फ दायाँ बायाँ छोड्नु पर्ने। उल्लेखित सेट ब्याक नियममा Irregular plot को हकमा आवश्यकतानुसार कार्यान्वयन समितिले छुट दिन सक्ने।
४. घर बनाउनु का. उ. न. वि. यो. कार्यान्वयन समितिले नक्सा भिफागिस गर्ने र गा. प. ले विनियमित नक्सा पाए गर्ने।
५. घर बनाउनु एक प्लटमा एउटा घर बनाउनु पर्ने २ प्लट मिलाएर एउटा घर बनाउनु निषेध गर्ने।

कुलेश्वर आवास आयोजना क्षेत्रको मापदण्ड

१. सडकको सिमानादेखि २ मीटर छाडी मात्र घर तथा टहरा निर्माण गर्ने दिने। (पखालको हकमा सडकको सिमानामा नै ६' फीट उचाईमा नबढाई बनाउनु दिने।
२. पछाडी तर्फ आफ्नै जग्गा कम्तिमा १ मीटर छाडी मात्र घर बनाउनु दिने।
३. जमीनको दायाँ-बायाँ तर्फ झ्याल, कीसी राख्ने परेमा आफ्नै जमीन कम्तिमा २ मीटर छाडी मात्र घर बनाउनु दिने।
४. बाइली, कीसी, छत, पाखा इत्यादी बाहिर निस्कने भागहरू उल्लेखित न्यूनतम छाड्नु पर्ने जमीनमा निकाल्ने दिइने छैन।
५. सडकको सतहबाट घडेरीको सतह धेरै माथि परी मोटर भित्रसम्म लान सम्भव नभएको खण्डमा ग्यारेज सडकको सिमाना देखि नै बनाउनु सकिने छ।

[illegible]

मार्ग १. वक्र के प्रत्येक बिंदु पर एक वक्र (१) लागू होने लगे। तब
मार्ग २. वक्र के प्रत्येक बिंदु पर एक वक्र (२) लागू होने लगे।

52

हमारे पास आवास आयोजना, बजार क्षेत्रको मापदण्ड:-

- प्लॉट नं. २ को लागि मूल सडक पट्टी २ मी, अगाडी १ मी दायाँ-बायाँ ३ मी छाडेर मात्र घर बनाउन पाइने छ । २ वटा पसल कवल राख्नु पर्ने तथा घर भित्र पस्न ढोका मूल सडक पट्टी हुनुपर्ने ।
- प्लॉट नं. ३ को लागि अगाडी १ मीटर (Side lane) पट्टी २ मी, दायाँपट्टी १ मी छाड्नु पर्नेछ । अगाडी २ वटा पसल कवल राख्नु पर्ने र घर भित्र पस्न ढोका (Side lane) पट्टी हुनु पर्नेछ ।
- प्लॉट नं. ३, ९, १०, १४, १५, को र १९ को लागि अगाडि १ मी. र पछाडि २ मी. छाड्नु पर्नेछ । दायाँ अथवा बायाँपट्टी ३० से. मी. छाड्नु पर्नेछ । अगाडी २ वटा पसल कवल र पछाडी-बाट घर भित्र पस्ने साइड तर्फ पसल कवल खोल्न सकिने तर सिँही बनाउन पाइने छैन ।
- प्लॉट नं. ४, ५, ६, ७, ८, ११, १२, १३, १६, १७, र १८ को लागि अगाडी १ मी. पछाडी २ मी. छाड्नु पर्ने र दायाँ-बायाँ छाड्नु पर्ने । अगाडी २ वटा पसल कवल र पछाडिबाट घर भित्र पस्ने ।